

Курденко О.В.,

*старший викладач кафедри економічної кібернетики
та управління економічною безпекою,*

Харківський національний університет радіоелектроніки

Ступак О.М.,

студент,

Харківський національний університет радіоелектроніки

ЗНАЧЕННЯ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ У СТРАТЕГІЧНОМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

З розвитком науково-технологічного прогресу, масової цифровізації та підвищення ролі інтелектуальної власності креативна індустрія стає однією з найважливіших сфер розвитку економіки та суспільства. Вона визначає нові види соціально-економічної взаємодії, сприяє успіхам держави. Дослідники прогнозують, що в майбутньому, у зв'язку з темпом її розвитку, нерівність між розвиненими країнами та рештою світу буде неухильно зростати. В Україні поки що недостатньо досліджень стану креативної економіки, тому для нас залишається актуальним пошук рішень, які можуть стимулювати цей важливий сегмент національної економіки.

Вперше термін креативна економіка з'явився в журналі Business Week у 2000 році [1]. Внаслідок нього тривають численні дискусії щодо того, чи має він право на існування та чи коректно він сформульований. З одного боку, креативна економіка може розглядатись як компонент інноваційної економіки. Але традиційне розуміння інноваційної економіки концентрується переважно на науково-технологічних розробках та їх реалізації і не охоплює багато сфер економіки творчості. У нашу епоху участь людини у фізичній та інтелектуальній праці можна звести до мінімуму або зовсім її замінити. Це дає можливість звільнити час для творчої діяльності, яка недоступна іншим істотам чи механізмам.

Застосуємо визначення, що креативна економіка – це галузь економіки, яка заснована на індивідуальній та колективній творчості, майстерності та таланті, здатна формувати добробут та робочі місця за рахунок створення та використання інтелектуальної власності, а творчі діячі займають у цих процесах центральне місце.

Креативна економіка може розвиватися лише там, де є певні умови. Цим і пояснюється те, що креативний сектор має тенденцію зосереджуватись у великих світових агломераціях. Роль держави у розвитку креативної економіки одна з центральних. Мова в першу чергу йде про створення сприятливих економічних і політичних умов, які дослідники відносять до визначальних для розвитку креативної економіки.

Треба зазначити, що тема креативної економіки України вже вийшла на національний рівень та є стратегічною метою до 2030 року. До креативних індустрій нашої країни відноситься: візуальне мистецтво, сценічне мистецтво, видавнича діяльність, дизайн, мода, ІТ, аудіовізуальне мистецтво, архітектура, реклама, бібліотеки, архіви та музеї, народні художні промисли.

Згідно з даними дослідження креативної індустрії в Україні, проведеному у 2021 році Центром аналітики зовнішньої торгівлі Trade+ в країні станом на 2019 рік нею згенеровано 3,94% доданої вартості (117 млрд грн), забезпечено роботою 352 тисяч людей, або 3,8% всіх зайнятих осіб [2]. Якщо подивитися на результати Великобританії – країни, яка вперше здійснила дослідження креативного сектору та створила стратегію його розвитку з'ясуємо, що її креативна економіка генерує 8 мільйонів фунтів на годину, тобто українська сфера заробляє за рік стільки ж, скільки британська за кілька тижнів.

Martin Prosperity Institute в Торонто розробив Глобальний індекс креативності, який складається з трьох «Т» – таланту, толерантності та технологій. Вони у 2015 році проводили дослідження в якому аналізували ситуацію у 139 країнах [3]. По індексу таланту Україна посіла 24 місце, по індексу технологій – 40, а по індексу толерантності – 105. Можна зробити

висновок, що по фактору талант ми здобули непоганий результат, хоча основним сектором економіки є важка промисловість. Цей показник одержано переважно за рахунок великої частки населення з вищою освітою. Рівень технологічних розробок України є нижчим, чим потенційно можливий. А з рівнем толерантності у нас найбільші проблеми, сьогодні гостро стоять проблеми самовираження, масового колективізму, стандартизації, особистості в освітньому та робочому просторі, ейджизм. Але, слід зазначити, що в Україні є великий потенціал та наявність резервів для розвитку креативності в економіці. Треба застосовувати коротко- та довгострокові стратегії для розвитку культурних та креативних індустрій в Україні.

Отже, креативна економіка – один з найбільш швидко зростаючих секторів світової економіки. Тому вона має бути важливою частиною стратегії кожної країни. В даний час креативна індустрія є інструментом для інновацій і може бути впроваджена в інших галузях, створюючи колаборацію з цими іншими секторами. Розвиток креативної економіки України – це значний пріоритет соціокультурної та державної політики в цілому. Насамкінець слід зазначити, що креативна економіка значно розширює можливості традиційного виробництва товарів та послуг.

Перелік джерел посилання

1. The Creative Economy. *BusinessWeek (Special double issue: The 21st Century corporation)*. 2000. 28 серпня. С. 1-5.
2. Ніколаєва О., Онопрієнко А., Таран С. Креативні індустрії: вплив на розвиток економіки України. 2021. С. 1-107. URL: [KSE-Trade-Kreativni-industriyi.pdf](#).
3. Global Creativity Index 2015: The Cities Project. URL: <http://www.rotman.utoronto.ca/mpi/wp-content/uploads/2015/07/Global-Creativity-Index-2015.pdf> (дата звернення: 25.10.2021).